



TÉMATA K ÚSTNÍ MATURITNÍ ZKOUŠCE

z předmětu

Speciální pedagogika

školní rok: 2025/2026
obor: 75 – 41 – M / 01 Sociální činnost
forma: denní
třída: 4. S
vyučující: Mgr. Martina Ehrenbergerová

1. Pedagogika a její poslání

(definice pedagogiky, výchova a další základní pojmy, stupně vzdělávání, zkoušky vykonávané v rámci vzdělávání, obory pedagogiky, obory speciální pedagogiky, alternativní pedagogické systémy)

2. Činitelé působící na utváření osobnosti

(charakteristika osobnosti, znaky osobnosti, vliv vnitřních a vnějších činitelů při vytváření osobnosti, vlastní aktivita jedince, volný čas, výchovné styly, sourozenecké konstelace, resilience)

3. Vzdělávací soustava v ČR

(druhy škol, školská zařízení, speciální postavení vysokých škol, formy vzdělávání, povinná školní docházka, odklad povinné školní docházky, stupně vzdělávání, tituly udělované na vyšších a vysokých školách, alternativní školství)

4. Rodina s postiženým členem

(vztah společnosti k jednotlivým druhům postižení, reakce rodiny na postižení dítěte, postižené dítě a sourozenci, typy výchovy, doporučení v péči o postižené dítě)

5. Vzdělávání jedinců s postižením

(rozdělení postižení, školská poradenská zařízení, inkluze, individuální vzdělávací plán, asistent pedagoga, speciálně pedagogické metody, terapie ve speciální pedagogice, podpůrná opatření, druhy speciálních škol)

- 6. Integrace OZP do společnosti**
(inkluze, vada, disabilita, restringovaná participace, vztah společnosti k lidem s postižením, pracovní rehabilitace, význam práce pro člověka, volný a chráněný pracovní trh, terapie)
- 7. Vývoj a výchova dítěte s postižením v novorozeneckém a kojeneckém věku**
(fyziologický novorozenec, vrozené nepodmíněné reflexy, vývoj hrubé a jemné motoriky, sociální vývoj, porovnání vývoje zdravého dítěte a dítěte s postižením, smiřování se s vrozeným postižením dítěte)
- 8. Vývoj a výchova dítěte s postižením v batolecím věku**
(členění batolecího období, spánek, sebeobsluha, vývoj jemné a hrubé motoriky, vývoj kognitivních funkcí, sociální vývoj, období vzdorů porovnání vývoje zdravého dítěte a dítěte s postižením)
- 9. Vývoj, výchova a vzdělávání v předškolním období života jedince**
(nástup do MŠ, speciální MŠ, vzhled předškoláka, vývoj hrubé a jemné motoriky, vývoj kresby, vývoj kognitivních funkcí, sociální a emocionální vývoj, hra v předškolním věku, příchod sourozence do rodiny, porovnání vývoje zdravého dítěte a dítěte s postižením)
- 10. Vývoj, výchova a vzdělávání v mladším školním období života jedince**
(dělení školního věku, školní zralost, tělesný a pohybový vývoj, vývoj kognitivních funkcí, sociální a emocionální vývoj, prepuberta, specifika vývoje a vzdělávání dětí s postižením v tomto věku)
- 11. Vývoj, výchova a vzdělávání ve středním a starším školním období života jedince**
(Puberta, adolescence, tělesné změny, vývoj psychiky a kognitivních funkcí, sociální a emoční vývoj, vztah k autoritě v tomto období, specifika vývoje dítěte s postižením v tomto období)
- 12. Vývoj, výchova a vzdělávání v období dospělosti**
(Andragogika, členění období dospělosti, tělesný vývoj, kognitivní vývoj, sociální vývoj v jednotlivých obdobích dospělosti, partnerské vztahy osoby s postižením)
- 13. Vývoj, výchova a vzdělávání v období stáří**
(základní pojmy, gerontogogika, biologické, psychické a sociální projevy stárnutí, příprava na stáří, vícegenerační soužití, umírání a proces smiřování se s umíráním)
- 14. Speciální pedagogika osob s duševním postižením**
(Nejčastější duševní postižení, vztah společnosti k lidem s duševním postižením, schizofrenie, deprese, bipolární porucha, demence, neurotické poruchy, poruchy příjmu potravy)
- 15. Speciální pedagogika osob s mentálním postižením**
(definice a stupně mentálního postižení, výchova, vzdělávání a možnosti uplatnění osob s MR, postižení a stavy provázené mentální retardací)
- 16. Speciální pedagogika osob s postižením sluchu**
(klasifikace sluchových postižení, příčiny sluchových poruch, diagnostika, kompenzační pomůcky, vzdělávání, možnosti zaměstnání)

17. **Speciální pedagogika osob s postižením zraku**
(klasifikace zrakových postižení, příčiny zrakových poruch, diagnostika, kompenzační pomůcky, vzdělávání, možnosti zaměstnání)
18. **Speciální pedagogika osob s kombinovaným postižením**
(druhy kombinovaných postižení, příklady kombinovaných postižení – hluchoslepota, downův syndrom a další genetické syndromy, FAS, DMO)
19. **Speciální pedagogika osob s narušenou komunikační schopností**
(základní pojmy, nejčastější logopedické vady, nejčastější důvody k návštěvě logopeda, alternativní a augmentativní komunikace)
20. **Speciální pedagogika osob s tělesným postižením se zaměřením na jedince s DMO**
(základní pojmy, úpravy prostor pro jedince se zhoršenou pohyblivostí, dělení tělesného postižení, kompenzační pomůcky, vzdělávání, možnosti rehabilitace, DMO – druhy, možnosti terapie)
21. **Speciální pedagogika osob s vnitřním postižením se zaměřením na epilepsii**
(nejčastější vnitřní postižení, definice epilepsie, základní pojmy, dělení epilepsie, režimová opatření, první pomoc při epileptickém záchvatu)
22. **Speciální pedagogika osob poruchami chování**
(definice, rizikové jedinci, diagnostika, terapie, instituce, disociální, asociální a antisociální chování, syndrom CAN, problematika resilience)
23. **Speciální pedagogika osob se specifickými poruchami učení**
(definice SPU, příčiny, diagnostika SPU, dyslexie, dysgrafie, dysortografie, dyskalkulie, lateralita a problémy s lateralitou)
24. **Speciální pedagogika osob s PAS**
(nízko funkční, středně funkční a vysoce funkční autismus, autistická triáda, terapie a diagnostika osob s autismem, shutdown a meltdown)
25. **Speciální pedagogika osob s ADHD**
(definice ADHD, příznaky ADHD, typy ADHD, projevy dle věku, terapie, režimová opatření, vhodné přístupy k osobám trpícím ADHD, další příčiny školního neúspěchu u dětí)

V Chrudimi dne 1.9. 2025

Vypracovala: Mgr. Martina Ehrenbergerová

Schválila: Mgr. Jana Zemanová


Střední škola zdravotnická
a sociální Chrudim
Poděbradova 336
537 01 Chrudim